

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Tusindfryd September 2021

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft særlig fokus på sociale fællesskaber og social udvikling, børnesyn samt på de stille børn, da vi mener, at det er en af vores vigtigste opgaver at sikre, at alle børn får en plads i fællesskabet.

Vi har i Tusindfryd arbejdet med inddragelsen af børneperspektivet i alle rutiner i vores pædagogiske arbejde. Det er for os vigtigt, at børnene føler sig set, hørt og forstået og at alle børn bliver medinddraget. Vi er pædagogisk optaget af, at barnesynet er defineret som: "At det at være barn har værdi i sig selv." Vi bestræber os på, at se barnets handling, spørge ind og forstå, guide og vejlede – alt sammen tilpasset barnets alder og udvikling.

Vi har haft fokus på at se det enkelte barn i overgangen fra vuggestue til børnehave, for derigennem at skabe større tryghed.

I de sidste 2 år hvor corona har været en stor del af vores hverdag, har vi formået at skabe en pædagogisk hverdag med gode og trygge rammer. Der er kommet mere fokus på det enkelte barn og de nære relationer, da vi har arbejdet i små børnegrupper og derved styrket venskaber.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi anvender skema til handling som metode til at gå undersøgende og udviklende til værks i vores praksis. Dette kan være for både at sætte fokus på vores pædagogiske praksis samt fokus på at sikre udviklingen hos det enkelte barn.

Et eksempel:

SKEMA TIL HANDLING

Implementering af Den Styrkede Pædagogiske Læreplan

XXX på X-stue har svært ved at falde til, og bider en del.

INDHOLD Hvad vil vi arbejde med Vi vil give XXX en institutionsfornemmelse (struktur) og give ham en forståelse for spillereglerne i vuggestuen.	
MÅL Hvad vil vi gerne opnå? • At han bliver bevidst om, hvad han skal gøre hvornår. • At han skal blive bedre til og få andre redskaber end at bide til at håndtere sit temperament.	
TILTAG Hvad vil vi gøre for at nå målet? • Forberede ham i god tid på skift • Give ham små pauser i løbet af en dag • En primærvoksen hver dag, som følger op og sætter ord på hans handlinger (altid)	ANSVARLIG Hvem gør hvad? XXX, XXXXX og XXXX
TEGN Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet? • Ingen grås ved aflevering • At han bider mindre og ikke er så udadreagerende • Ingen panik ved skift.	
OPFØLGNING Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet? • Efter 2 uger laves første vurdering af indsatsen, herefter justeres den efter, hvor XXX er i sin udvikling. • Forældresamtale inden sommerferien om status	ANSVARLIG Hvem gør hvad? XXX, XXXX, XXXX og XXXX

Vi har på alle stuer i huset, lavet observationer fra den pædagogiske praksis, som herefter er blevet drøftet og evalueret på det efterfølgende personalemøde. Vi er gennem denne faglige sparring med til at sikre, at den pædagogiske tilgang bliver højnet. Vi har haft særligt fokus på de stille børn i børnehaven og på barnesynet i vuggestuen, jf vores sidste tilsyn.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Da vi skulle skrive vores Nye Styrkede Pædagogiske Læreplan introducerede den pædagogiske leder samt de 2 faglige fyrtårne på personalemøder den øvrige personalegruppe om processen med Den Styrkede Pædagogiske Læreplan.

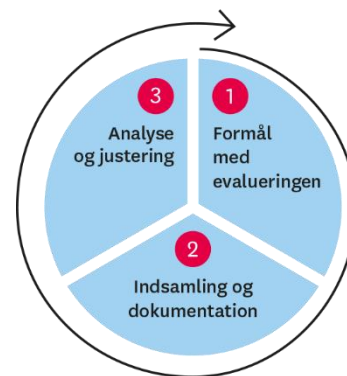
Herefter har alle medarbejdere i Tusindfryd samarbejdet, brainstormet og kommet med input til arbejdet med læreplanen og dets indhold. Skema til handling er blevet et naturligt arbejdsredskab at bruge i vores pædagogiske hverdag.

Læreplanen begynder at tage skriftlig form og undervejs er personalegruppen kommet med input, data og vidensdeling. Dette har givet mange gode faglige refleksioner og drøftelser. Ved at reflektere over den praksis vi har i dag gør vores pædagogiske praksis bedre i morgen.

Da Tusindfryds læreplan blev færdigskrevet, har alle medarbejdere gennemlæst og kommet med ændringer. Forældrebestyrelsen samt forældrekontaktsudvalget fik den forelagt og gennem dialog og samarbejde blev Den Styrkede Pædagogiske Læreplan finjusteret og udgivet.

Efter godkendelsen af læreplanen, er den i spil f.eks. på stuemøder, hvor vi gennemgår alle børn og sikrer her det enkelte barns trivsel, udvikling, læring og dannelse, herunder har vi haft en særlig opmærksomhed på de stille børn og vores barnesyn, som er de to indsatsområder vi har valgt at fokusere på i den første periode.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn, der fandt sted umiddelbart efter at Den Styrkede Pædagogiske Læreplan var offentliggjort, gav det rigtig god mening at fokusere på de to indsatsområder, som der er blevet lavet handleplaner på.

Det drejer sig om fokus på børnesynet i vuggestuen og de stille børn i børnehaven.

På denne baggrund er formålet med evalueringen at styrke læringsmiljøerne samt barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse inden for disse to områder.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

I Tusindfryd arbejder vi med: Skema til handling (se eksempel på side 4), observationer, praksisfortællinger, observationsskema og årshjul udarbejdet på baggrund af sidste tilsyn. Vi arbejder desuden med fælles refleksion på personalemøder.

Eksempel på observation i vuggestuen omkring samling:

AKTIVITET – SAMLING

Samling starter med alle børnene synger om hvem der er her i dag. Herefter går de hver især op og sætter deres billede op på tavlen, hvorefter de sætter sig ned igen.

Herefter kan der vælges mellem de tre forudbestemte sange, der er billede af på væggen.

Samlingen styres af én voksen. De resterende voksne støtter op og hjælper med at holde "styr" på de andre børn.

- Det er en tydelig struktur i samlingen – der er gentagelser og det er tydeligt børnene har prøvet det før
- Børnene bliver gennem de forskellige tiltag i samlingen anerkendt. Men der stilles også krav. Fx til at skulle sidde ned eller vente på tur.
- Der stilles ikke krav til de helt små, som endnu ikke forstår at sidde stille
- De voksne er gode til at følge børnenes spor – fx når de på skift får mulighed for at vælge sange og blive hørt. Et barn vil også gerne synge en anden sang end de tre der er på væggen. Det får han lov til.
- De børn der ikke er så frembrusende og mere tilbageholdende gennem samlingen, bliver hørt/set. Der sættes fokus på at spørge ind til dem. De børn der "råber højest" og gerne vil høres – bliver italesat ved at den voksne siger "vi synger den anden sang bagefter"
- Under sangen "hjulene på bussen" eller "bager Bo" opstår der muligheder for at børnene kan vælge forskellige ting/farver. Her byder børnene ind med hvad de vil synge.
- Under samlingen er der nogle børn der er meget på, mens andre mest kigger/observere. Der er plads til begge dele.
- Der skabes lidt uro i løbet af samlingen, da alle børnene gerne vil byde ind med hvad der skal synges og de rejser sig ofte for at pege eller sige noget. Det virker forstyrrende og koncentrationen er svær at holde.
- Til sidst skal børnene ud i grupper for at vaske hænder og en af de voksne bliver tilbage med de resterende børn på stuen.

Eksempel på observationsskema i vuggestuen:

OBSERVATIONSSKEMA – VUGGESTUEN, 2. februar 2021

FORANKRING AF BØRNESYNET I VUGGESTUEN – Det fælles børnesyn er beskrevet i Den Styrkede Pædagogiske Læreplan, hvordan sikrer vi, at pædagogikken praktiseres med udgangspunkt i det.

Udfyldt af:

Dato og tid:

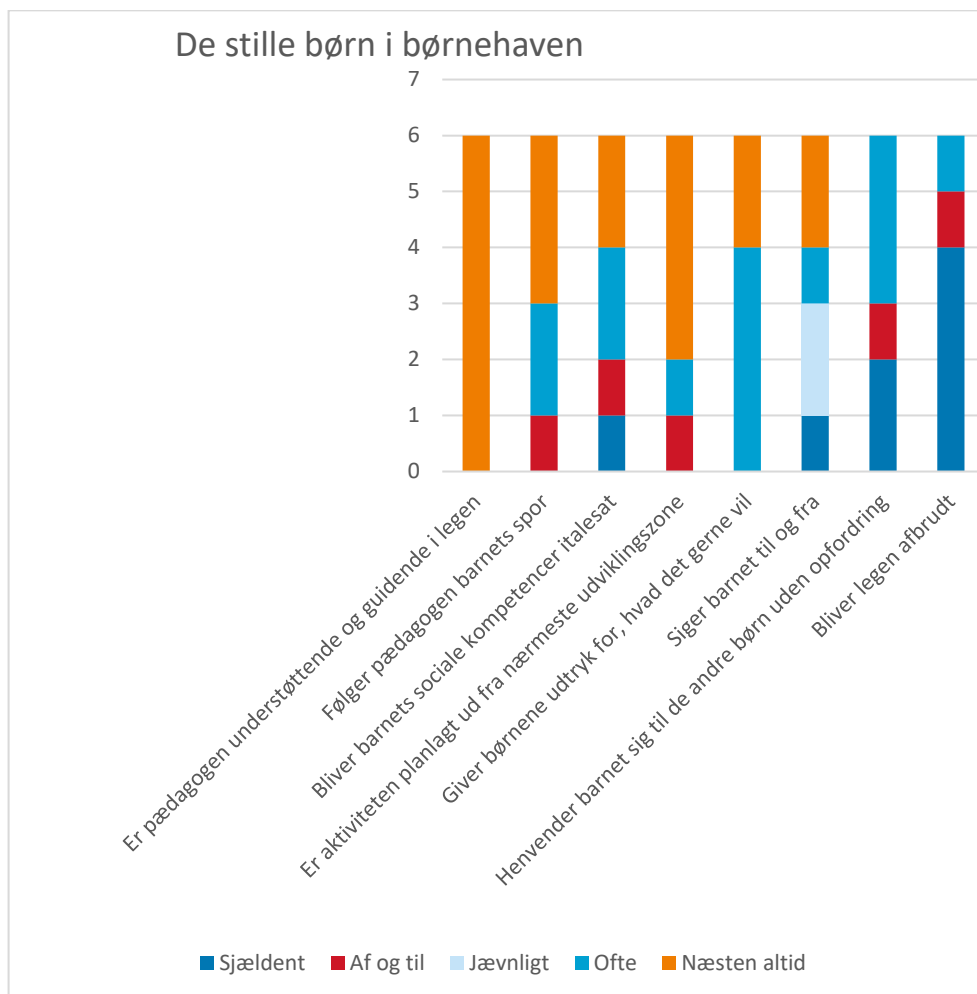
Den valgte aktivitet:	Beskrivelse af situationen	Observation (sæt kryds)	Sjældent	Af og til	Jævnligt	Ofte	Næsten altid
	Hvordan er aktiviteten organiseret?	Er pædagogen understøttende og guidende					
		Følger pædagogen barnets spor					
		Bliver barnets kompetencer italesat					
	Hvad sker der i aktiviteten?	Er der fokus på nærmeste udviklingszone i aktiviteten					
		Bliver barnet italesat positivt					
	Hvem deltager i aktiviteten?	Bliver barnets handling forstået og set af den voksne					
		Er der tydelig struktur for barnet					
		Bliver barnet anerkendt					

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ser vi det vi troede vi ville se?

Det spørgsmål er vigtigt løbende at stille sig selv og hinanden og også undersøge det på baggrund af indsamlet data

I børnehaven blev der arbejdet med børn med en stille/indadreagerende adfærd, og det gav følgende resultat:

Er pædagogen understøttende og guidende i legen: Ja, stort set altid

Følger pædagogen barnets spor: Målinger viser at det sker i ca 90 % af tilfældene, hvor pædagogen enten ofte eller næsten altid gør det.

Bliver barnets sociale kompetencer italesat: Her er målingerne lidt mere fordelt ud over paletten, hvor det i 30 % af tilfældene sker næsten altid, men det i 20 sker sjældent.

Er aktiviteten planlagt ud for nærmeste udviklingszone: Ja, i 80 % af tilfældene sker det enten næsten altid eller ofte – der foreligger også observationer hvor det er børnene der selv har igangsat aktiviteten

Giver børnene udtryk for, hvad de gerne vil: Ja, de gør det tydeligt i næsten 80 % af tilfældene. Men det viser også at det i ca. 20% ikke sker!

Siger barnet til og fra: Det gør det kun i ca. 50% af tilfældene!

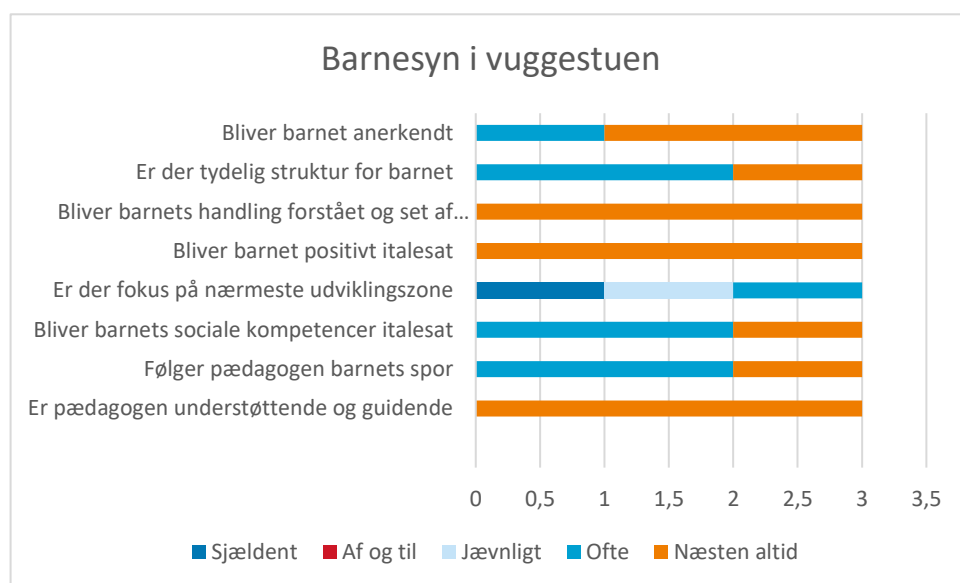
Henvender barnet sig til de andre børn uden opfordring: Ikke så meget. 50% gør det kun ofte, de resterende 50% er sjældent og af og til.

Bliver legen afbrudt: Nej, det sker sjældent i 80% af tilfældene.

Så vi må konstatere, at vi ser de stille børn i børnehaven, og at de også bliver understøttet og hjulpet. Indsatsen har også gjort, at vi ubevidst har mere fokus på de stille børn. Vi skal ikke længere "huske" dem.

Vuggestuen.

Der har i perioden været et stort fokus på samarbejde og kommunikationen mellem personalet, som er endt ud i en udskiftning af halvdelen af personalet (3 ud af 6). Derved er der ikke så stort datagrundlag for arbejdet med børnesynet. Det har dog vist følgende:

Så vi må nå til den konklusion, at der arbejdes ud fra det barnesyn, som vi beskriver vi gør, i Den Styrkede Pædagogiske Læreplan.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Først og fremmest blev vi alle mindet om, at når vi har fokus på at observere jævnligt og struktureret bliver vore faglighed højnet og kvalificeret.,

I børnehaven har det givet følgende opmærksomheder i dagligdagen og har påvirket praksis ved:

- Giv barnet løbende øjenkontakt og anerkendelse
- Hvordan giver vi børn det samme med respekt for forskelligheden?
- Fokus på børnesammensætningen ved små grupper

- OBS på, at vi ikke er for forud indtagende i vores planlægning, husk at se det enkelte barn på dagen.
- Små grupper, struktur
- Nærvær og rammesætning.

I vuggestuen har det givet følgende opmærksomheder i dagligdagen og påvirket vores praksis:

- Find et uforstyrret sted/et andet rum at lave strukturerede aktiviteter i.
- I aktiviteterne er det typisk den voksne, der følger barnets opmærksomhed. Barnet fanger den voksnes opmærksomhed ved f.eks. at have indflydelse på at vælge farver mm.
- Den voksne skal inspirere børnene – derved kan den voksne også bedre følge barnets spor.
- I aktiviteter (f.eks. maleaktiviteter) er det meget voksenstyret. Børnene i aktiviteter skal kunne spejle sig i hinanden.
- Struktur og planlægning er vigtigt.
- Giv børnene få valgmuligheder.
- Hav fokus på sammensætning af børnene.
- Vær opmærksom på at medbestemmelse er for alle, hav fokus på de børn, der ikke er så frembrusende.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Den Styrkede Pædagogiske Læreplan blev, efter den var skrevet i efteråret 2020, men inden godkendelse, sendt til Forældrekontaktudvalget (FKU) i Tusindfryd. De meldte alle positivt tilbage og kunne genkende Tusindfryd i det beskrevne. Efterfølgende er den sendt til Områdebestyrelsen, der er ikke kommet kommentarer tilbage derfra.

Ligeledes er den handleplan, der er udarbejdet på baggrund af det sidste tilsyn blevet præsenteret for FKU. FKU er orienteret omkring, hvordan der arbejdes med handleplanen, og at den ligger til grund for vores første evaluering af Den Styrkede Pædagogiske Læreplan.

Det har været en anderledes måde at involvere FKU på, da alt arbejdet er foregået i en tid med corona, hvor møder har været virtuelle og forældrene ikke har haft deres gang indendørs i Tusindfryd.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I børnehaven synes vi ikke, at vi er i mål med de børn, der har en indadreagerende og/eller stille adfærd. Vi skal og ønsker stadig at have en opmærksomhed på denne børnegruppe, men vi ønsker også, at tilføje en ny opmærksomhed.

Da vores empiri viser små opmærksomheder, vil vi fortsat have fokus på:

- * Bliver barnets sociale kompetencer italesat.
- * Siger barnet til og fra.
- * Henvender barnet sig til de andre børn uden opfordring.

Vi ønsker at tilføje en opmærksomhed på de børn, der har en urolig, udadreagerende og/eller opmærksomhedskrævende adfærd, så de kan være en del af i børnemiljøet uden at blive begrænset i deres ageren.

I vuggestuen vil vores kommende fokus flytte sig til at arbejde med læringsmiljøer i små grupper, vi vil have en særlig opmærksomhed omkring arbejdet med barnets selvhjulpenhed og få sat sprogarbejdet i system i små læringsrum indrettet til formålet.

Vi sætter desuden fokus på, hvornår der kan gives ekstra opmærksomhed til det enkelte barn, og gøre dem synlige i den aktuelle børnegruppe. Derudover vil vi arbejde med samlingen og den røde tråd i vuggestuen.

Evalueringen har også vist os, at det er vigtigt i vores pædagogiske arbejde og den røde tråd i huset, at vi aktivt bruger Den Styrkede Pædagogiske Læreplan. Et fokus vi også vil have i den næste periode.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

At evaluere er at vurdere og reflektere over den praksis vi har i dag for at gøre vores pædagogiske praksis bedre i morgen.

Evaluering for os handler om systematisk via dataindsamling at undersøge og udvikle sammenhængen mellem vores læringsmiljøer og børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse.

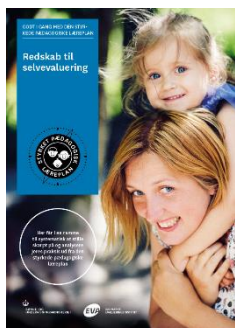
Denne evaluering har tydeliggjort nødvendigheden af at have mere fokus på en systematisk evaluering og bruge EMU's materiale "Evaluerende pædagogisk praksis".

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil ikke ændre i den nuværende pædagogiske læreplan, da vi er enige om, at den giver et godt og realistisk billede af vores pædagogiske praksis.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC